

ANNE SCHMITT

Köhögéscsillapító és lepedékoldó

– Mít gondolsz, elég melegen van öltözve? Tudjátok, roppantul érzékeny. Ügyelni kell rá! Jaj, vajon nem lesz kevés az a ballonkabát?

– Nem leszünk sokat a szabadban. A kocsitól Jasmin lakásáig még csak megfázni se lesz ideje.

– De a kocsiban sincs elég meleg. Kinn az utcán parkol, a házatok előtt. Olyan párás az idő mostanában, és amíg átérünk töletek mihozzánk, a fűtés még be se melegszik rendesen. Az ülések is hidegek és nyirkosak.

Cécile nem felelt, tudta jól, hogy Marie-Jeanne-nak igaza van.

Beült a kocsiba Jean-Loup mellé, hogy a lehető leggyorsabban elfuvarozza Jasminhez.

Jasmin ugyanis pompás sonkás lepényre hívta meg őket.

Cécile tegnap három garnitúra alsóneműt vásárolt Jean-Loupnak, de egyelőre még nem tudta, melyik bizonyul a legmegfelelőbbnek. Képtelen volt eldönteni, vajon a Bleyle, a Hanro vagy a Schiesser mellett tegye le a voksát.

A Bleyle 50% birkagyapjú, 30% poliamid, 45% sztreccs, 26% teveszór, vagyis lehet géppel mosni, csak centrifugálni nem, de hát ez magától értetődik – annyi szent, hogy nem nyúlik ki majd, bolyhos törülközőbe csavarva relatíve hamar szárad, ha az ablak közelébe tesszük, és jár mellette a levegő, a fürdőszobaablak ugyanis nem zár tökéletesen, ráadásul meg a fűtés is éri alulról...

Ezzel szemben a Hanro 75% gyapjú és 50% angóra. A fazonja kicsit modernebb, a szabása kicsit kényelmesebb, csak a színe nem túl előnyös, pedig hosszban jobban passzolt, igaz, Jean-Loup nadrágjai, melyeket Marie-Jeanne vásárolt neki, kicsit régimódiabbak, úgyhogy a Hanro modell talán mégis bő lesz.

A Schiesser amolyan egybe-dressz, olaszul tuta, ami „kezeslábast” is jelent, Cécile obszcénnek érezte ezt a szót, kedvesen obszcénnek, „kezeslábas”, gusztustalan, olyan, mint a „lábaköze”, trágár dolog, akár egy kövér bácsi, aki sikamlós vicceket mesél – ki tudja, miért, „rendes gyerekeknek” tartják –, csak mert kicsit felöntött a garatra, vagy mert úgy érzi, megengedhet magának ennyi kis malackodást, ha egyszer a szemben ülő kövér hölgyet megnevetteti vele, vagy ha hozzá hasonlóan kövér és kopasz cimboráinak tetszik a dolog, semmi több, máskülönben nagyon illedelmes fiú. Kedves és derék fiú, remekül számol, persze folyton verejtékezik és szüntelenül törülgeti magát, bűzös a lehelete, ujjai pedig kövér virsliujjak.

Cécile soha életében nem mondja többé, hogy kezeslábas.

A szürkéskek Schiesser-modell amúgy egyáltalán nem kezeslábasra hasonlított. Inkább olyan bodiszerűség volt. Kerek kivágásán majd előnyösen kidomborodik Jean-Loup bodor mellkasa. Hosszú ujjait könyöktájt rugalmas szalaggal erősítették meg, így hát nem férközhetnek be alá az álnok légáramok. A derék-bőség megfelelő, a sliccvarrás diszkréten hangsúlyos, a száraz éppoly hosszúak, mint az ujjak. Igaz, ami igaz, vécezésekor nem túl praktikus, de persze a „praktikum” sokszor mindenféle közönségességre szolgáltat ürügyet – amúgy nem valószínű, hogy Jean-Loup kombidresszéből a kelleténél gyakrabban kibújva megfázna, hiszen általában székrekedése van.

A „praktikum” szent nevében számos cég mindenféle rikító színű, de olykor még pasztell árnyalatokban is kapható, rémes ruháskosarakat, edénytartókat, ételt frissen tartó dobozkákat fröccsöntet műanyagból: az említett cégek perverzítése olykor odáig fajul, hogy rácsos mintázattal, virágmotívumokkal vagy éppen domborított ananással cicomázzák ezeket a szörnyűségeket. Cécile soha, de soha nem enged a praktikumnak!

Szóval a Schiesser kombidressz *fésült pamutból* készült, bár igazán nem könnyű elképzelni egy gondosan kifésülgetett gyapotmezőt, úgy bizony, fésült pamutból, efelől szemernyi kétséget sem hagyott a nyakrészbe varrott kis címke, mely valami ostoba konoksággal folyton előbukkan a varrás mögül.

Persze ez is kapóra jött, hiszen holmi kócos pamut még a végén mindenütt felkaristolta volna Jean-Loup bőrét. A szövet visszája pelyhesen gyapjas volt, akár egy fészek. Jean-Loup pizsamának is használhatja, nyáron akár még hálósáknak is, bár ez vajmi kétes eshetőség, Cécile legalábbis nehezen tudta volna elképzelni Jean-Loup-t, mint bős kempingezőt.

A *Divatkalauz* azt írja, hogy a Schiesser cég fehérben és hússzínben is kihozta ugyanezt a modellt. A hússzín változatot azonban sem Rosenstielnél, sem a Marks and Engelsben, sem az Élégantban nem lehetett kapni. Cécile, ha legközelebb Párizsban jár, majd utána néz a Samaritaine férfi-osztályán, mert a hússzín vagy a pezsgőszín árnyalat sokkal jobban állna, igaz, van benne valami olyan dögös torreádos.

A pamutot lehet centrifugálni, úgyhogy gyakran mosható. És magas hőfokon is, márpedig így a kellemtelen szagok is könnyedén elűzhetőek. Jean-Loup nem használ dezodort, nehogy az kikezdje hónalja érzékeny bőrét, hiszen a fésült pamut még a végén kibolyhosodna a verejték savanyagai és a mit tudni miféle alkoholt tartalmazó, golyós vagy fújós izzadásgátló

sprayk keverékétől. Vagyis célszerűbb nem élni efféle kemikáliákkal, ehelyett mondjuk úgy két naponta kimosatni az alsónemüket.

A Haro tagadhatatlanul szélesebb választékot kínált. Először is ott voltak a pólóujjú trikók, melyekhez ugyanolyan anyagból készült forrónadrág, illetve tanga, alsónadrág vagy boxeralsó is választható, rajta az ifjú hölgyek vagy fiatal urak vagy szívét meghódítandó a „hullámok”, „Mickey” vagy „kisrepülő” felirattal, határozottan csinos kis együttesek. Az egyes darabok felcserélhetők, kombinálhatók, meg természetesen egymás fölé is vehetők. Mindegyikből vesz egy teljes kollekciót Jean-Loupnak Mikulásra. Neki személy szerint mindenesetre a kasmír tetszik a legjobban. A bordó alapon smaragdzöld betűk olyan remekül illenek majd Jean-Loup nagy barna szeméhez!

Pofonegyszerű az egész, majd megkéri, ugyan, hordja már együtt ezt a sok kis szívmengető apróságot, akkor először is sosem fog fájni, másrészt pedig olyan édiédi egy ilyen kis tip-top pasas néhány réteg angórába és gyapjába begöngyölgetve.

Cécile nem igazán szívesen viszon a Bleyle csomagolását. A borításon balra fönt látható fiatalember szakasztott olyan, mint a tornatanárunk, amikor úszni vitte őket. Az úszógatyáját valószínűleg sosem vasalták, tisztára mint a harmonika: nem csoda hát, ha a tornatanár cseppet sem festett snájdígul.

Persze Cécile-nek épp csak végig kellett simítania langyos vasalóval a tapadós alsót, Jean-Loup máris úgy nézett ki benne, mint egy első osztályú sztriptíz táncos. Nem ártana, ha Bleylék is haladnának a korrallal.

Az ujjatlan trikó a „Singlet” fantáziánévre hallgatott. Jó, rendben, ennek volt valami kis walesi hercegeket és tweedzakókat idéző angolos stichje, de ugyanakkor nyuszis, szégyenlős hangulata is. Mindenesetre az atléta-pántos vállrész miatt kizárólag verőfényes napokon tanácsos hordani...

A lépcsőházban Jasmin sonkás lepényének illata terjengett.

Ettek-ittak. Aztán Cécile kiment a fürdőbe, és megalapította, hogy Jasmin kizárólag Calidát hord. Meglehetősen közönséges dolog. Kicsit meg is ütődött rajta, kifinomultabb fickónak gondolta barátjukat. Hallotta, amint Jean-Loup a huzatra panaszkodik.

– Nem tudná leállítani a klímaberendezést? Vagy csak a tetőablak nem zár rendesen? Tudja, erre roppant kényes vagyok. Nagyon oda kell figyelnem.

Aztán nagy jövés-menés, dobogás, széktologatás. Cécile először megijedt, de persze tudta ő jól, hogy Jean-Loup létének értelme alapjában véve a huzat elleni hadakozás. És ez már nem csak az ő személyes ügye,

ez a kérdés képezi tárgyát a Café du Commerce félelemletén havonta tartott összejöveteleknek is. A hagyományos időpont minden hónap első csütörtöke, többnyire ötödike, hatodika vagy hetedike, innen a barátságos „csütörtöki összejövetelek” elnevezés. Mondhatni titkos gyűlések ezek, ám egyszersmind, ha úgy vesszük, egyetemes jelentőséggel bírnak.

Ilyenkor Marie-Jeanne összes nővére és sógornője összejön, és együttesen veszik fel a harcot Jean-Loup lúdbőrzése, hidegrázásai és jóindulatú váladékai ellen, megkísérelvén egyszersmind megelőzni holmi rosszindulatúak képződését is.

Éppen ezért a megjelentek köszöntése és a gazdasági beszámoló elhangzása után minden összejövetel ünnepélyes hőmérőzéssel kezdődött. A mért testhő fokától függően, és ha már épp kéznél volt a páciens, a biztonság kedvéért benyomtak neki egy-két végbélkúpot, hogy gyökerében fojtsák el a kötőhártya-, a középfül- és a torokgyulladás, a gégehurutot, a bronchitist, és persze legfőképpen a tuberkulózist. Simone horgolt neki egy lába közt apró patentos selyemoverallt, így aztán Jean-Loup-t nem kellett teljesen levetköztetni, s nem fenyegette a megfázás veszélye. Cécile kissé még féltékeny is volt, mert férje talán ezt a ruháját kedvelte legjobban.

Ő maga nem tudott varni, a horgolásról meg az volt a véleménye, hogy szaporátlan munka. Thérèse viszont egyfajta kesztyűt kötött Jean-Loup-nak, afféle tappancsot, telis tele aszúrozott likacsokkal, nehogy természetes szőrzete, nevezetesen az ujjperceken ágaskodó sörtek még a végén csúnyán lelapuljanak.

Thérèse úgy találta, és ez nem is volt ostobaság, hogy a gondosan kikévelt szőrzet valósággal ruhaként borítja be, és következképp óvja is a testet. A kesztyűvel együtt egy emberi testbolyhok csutakolására kitűnően alkalmas, mangalicasörtéből készült keféit is átadott.

Madeleine mahagóni-szín gyapjúzoknit is készített neki. Több párat egyszerre, hogy ne okozzon problémát, ha egyik vagy másik fele elvész, no meg egy örvédőt is, ugyanabból az anyagból.

Paule de Limpertsberg már évek óta ragaszkodott hozzá, hogy minden csütörtökön felpróbálják a raglán ruhaujjakat. Paule már nagyon idős volt, és rosszul is látott. Különféle színű ujjakat gyártott, de onnan már nem bírta tovább cérnával. Jean-Loup nagy tisztelettel mondott köszönetet, és különösen hideg napokon vallásos áhitattal felhúzta egyik-másik ruhaujját az anorákja alá.

Catherine egy ideje tökéletesen egyforma szabású zekéket varrt, ám mindig más anyagból. Múlt hónapban sanszából, korábban gyíkbőrből, egy ízben bádogból is, ezzel általános rosszallást váltva ki.

Jean-Loup nem szenvedhette a fejfödöket. Komoly fejtörést okozott hát, miképpen vehetnék rá, hogy mégiscsak hordjon valamit. Az átlátszó maszk mellett döntöttek, hiszen ezzel Jean-Loup rosszállását sem vívják ki, és a hidegtől is megóvhatják őt. Marie-Jeanne kocsonyás, tapadós anyaggal permetezte be Jean-Loup haját, fülét és nyakát, s így steril, filmszerű védőréteg képződött, mely azonban sajnos nem sokáig őrizte meg vízhatlanságát.

Gisèle tudományos kutatóként dolgozott külföldön, sikerült is külön e célra kikísérleteznie egyfajta rugalmas plexiüveget. Meglelte a módját, hogy a védőréteg helyben felhordható legyen. Fúvóka segítségével spriccelte a masszát a kritikus helyekre, egészen pontosan Jean-Loup tarkójára, füle peremére és tonzúrája kerületére.

Nagy elővigyázatossággal keskeny sávot fröccsenített oldalsó választékára, ahol Jean-Loup-nak pillanatnyilag nem volt haja. Csodálatos kezűgyességre vallott, ahogy szemüvegszerűséget formált neki, így látása se romlik majd. Az anyag sem túl merevnek, sem túl képlékenynek nem mondható. A jelenlévők Gisèle leleményessége láttán vastapsban törtek ki. Gisèle enyhén elpirult. Végre elnyerte ügybuzgalma méltó jutalmát, hiszen ő volt az, senki más, aki a legnagyobb titokban szemváladékmintát vett Jean-Louptól, s azt ki is elemezte. Méltán tekinthetjük előfutárnak, valósággal üzemanyagként hajtotta ő az összejövetel bizalmi motorját. Évente kétszer teljes körű kivizsgálást végzett a vörös bársony bélésű dobozkában tartott levágott körmökön, megállapítva, vajon tartalmazzák-e a növekedésükhöz nélkülözhetetlen összes nyomelemet. Most hát eljött a dicsőség pillanata, hiszen a hosszú töprengések során általa kiérlelt rugalmas védőburkolat egy csapásra elhessenti a szármárkőhögés és a mumpsz rémeit.

Cécile a terem egyik szegletében ülve valósággal tajtékozott. Nem volt evvel a Gigivel semmi baj, míg csak a kémcsöveket lötyögtette a távoli, homályos Mexikóban. Eltúrta ő egyfajta hierarchia és szertar-

tásrend kialakulását is az asszony nép között. De hogy Gisèle-t efféle nimbusz, bajnoki dicsfény övezzé, nos, ettől már mérhetetlen rosszkedve támadt. Szemügyre vette Jean-Loup-t.

Férjura amúgy kiöltött nyelvvel szokta tisztogatni a fülét: általában a választékot is kissé orra felé hajlított, kinyújtott nyelvvel húzta meg a hajában...

Most viszont mintha egyenesen olvadozna, de ebben az asszony nem volt biztos. Egy széksorral előbbre lépett. Mintha ütemes kopogást hallana a Café du Commerce linóleumpadlóján. Potyogó massa hangja. Szíve mind erősebben dobogott, már-már ott lüktetett a szemidegében. Még eggyel előrébb sorolt. Jean-Loup valóban kezdett szétfolyni, és Gigi vegyszerében feloldódva lassan lecsurgott a földre.

Cécile orrát mosdatlan test szaga csapta meg. Jean-Loup körül mindig ilyesféle terjengett. Bőre már a szappanhajos mosdókesztyű érintésére rögtön összerándult. Meg aztán a közönségesen lúdbőr nevezetre hallgató enyhe ekcéma tüneteit, apró hegycsúcsait sem árt elkerülni. A túlzott tisztálkodást az üléseken uralkodó közhangulat is ellenezte.

Így aztán mintegy varázsütésre ruhája, lába, szeme, füle, mindene csak úgy árasztotta magából ezt a nem igazán emberi, még csak nem is emlősökre jellemző szagot. Mint valami súly, úgy zuhant ki belőle az áporodottság, a penészillat, a kihült dohánybűz, némi láb-szaggal, hajspray-bukéval, fülzsír-aromával, horkolás-foszlányokkal, fog közé beszorulva rothadó húscscafatok kipárolgásával vegyülten.

Cécile-t az ájulás környékezte. Ez a súlyos, formátlan szaghalmoz mindinkább holmi fakó árnyalatú, olvasztott sajt állagát idézte.

Az összejövetel lassan véget ért, a résztvevők a bejárat felé tolongtak, Marie-Jeanne öt-hat nővére, Cécile, Gisèle, mind kifelé igyekeztek, sorra beültek a dagadt járda mentén leparkolt kocsijukba. Az utolsó vizsgálókat a kocsiajtók csapódása nyelte el.

Lackfi János fordítása

ANNE SCHMITT (1953) író, kritikus. Balett-táncosnői pályafutása és számos általa rendezett, vagy épp szövegeivel, koreográfiáival egységbe komponált táncszínházi előadás után a képzőművészet iránt érdeklődik, művészeti kritikákat ír, nemzetközi táncművészek krónikása, különböző luxemburgi lapoknak ír németül és franciául. Vonzódik a keleti kultúra iránt, az álszent kispolgári morál fellazulásának, élehetővé oldásának lehetőségét a fantáziában látja. Ennek szellemében születnek több kötetnyi, hosszabb-rövidebb elbeszélései

(*Le Destin d'un philatéliste* – Egy bélyeggyűjtő életútja, 1997; *Shampooings et Chagrins* – Sampon és senyvedés, 1996, *Qui a cueilli les fleurs?* – Ki szedte le a virágokat?, 1999). Újabban egyre inkább a vizuális művészetek (fotó, képzőművészet) és az irodalom összekapcsolása felé keresi útját, *L'Eau du crocodile* (A krokodil vize, 1998) című, Joseph Tomassini fotográfussal közösen készített könyvében e kettő összefonódik. Jelenleg *Bollywood* című kötetén dolgozik.